

*Анастасія Гарбуз
Наталія Хайдарі
Національний авіаційний університет
м. Київ (Україна)*

Цілі та особливості проектного навчання в закладі вищої освіти

***Анотація** Метод проектного навчання – це метод, за допомогою якого студенти навчаються через роботу над практичними та особистісно-значущими проектами. Наразі метод проектного навчання все більше імплементується в різних освітніх закладах, з певними відмінностями. Метою нашого дослідження було висвітлення проектного навчання, його цілей та особливостей. Крім того були висвітлені такі поняття як роль викладача та студента в проектному навчанні, переваги проектного навчання. Автори вважають, що використання методу проектів підвищить ефективність викладання іноземної мови.*

***Ключові слова:** проектне навчання, проект, цілі та особливості проектного навчання.*

***Abstract** Project Based Learning (PBL) is a teaching method in which students learn by actively engaging in real-world and personally meaningful projects. PBL is becoming widely used in schools and other educational settings, with different varieties being practiced. The aim of our investigation was to provide insight to the project-based learning as a teaching method and its aims and peculiarities. Besides the role of a teacher and a student in the project-based learning, the advantages of the method under the study were highlighted. As a result, it was concluded, that the introduction of project method into teaching practice would enhance the effectiveness of teaching a foreign language.*

***Key words:** project-based learning, project, aims and peculiarities of project-based learning.*

Будучи творчим по своїй суті і орієнтованим на розвиток особистості, проектне навчання відрізняється кооперативним характером виконання завдань. Використання проектного

навчання у закладах вищої освіти детерміновано низкою чинників. Згідно зі стратегією модернізації освіти, системою оцінки академічних досягнень студента є виявлення їх здатності використовувати освоєний зміст освіти для вирішення практично-пізнавальних, ціннісно-орієнтованих і комунікативних завдань і проблем. Отже, окрім прийнятої в традиційній системі навчання логічної схеми, додається схема синтезу, що реалізується у різних формах: від простого виконання репродуктивних, частково пошукових завдань викладача до самостійного виконання дослідницького проекту. Разом з тим змінюється і роль викладача: він стає, так би мовити, «провідником» у величезному масиві інформаційних потоків. Професійна діяльність викладача спрямована, в першу чергу, не на те, щоб бути першоджерелом професійної інформації, а на те, щоб допомогти студенту знаходити потрібну інформацію, аналізувати її, адекватно оцінювати, формувати власну думку. Тому викладач виступає у ролі інструктора, фасилітатора та контролера навчального процесу.

Таким чином, на зміну авторитарної педагогіки приходять педагогіка співробітництва:

- основний акцент робиться на організації активних видів навчальної діяльності;

- викладач виступає у ролі педагога-менеджера і режисера навчання, який готовий запропонувати студентам мінімально необхідний комплект засобів навчання, а не тільки передає навчальну інформацію;

- навчальна інформація використовується як засіб організації навчальної діяльності, а не як ціль навчання;

- студент виступає у якості суб'єкта діяльності поруч з викладачем, а розвиток його індивідуальності виступає як одна з головних освітніх цілей [1, с. 68].

Тому, на нашу думку, цілями і завданнями проектної технології мають бути наступні:

- не тільки передати студентам суму знань, а ще й навчити здобувати ці знання самостійно, застосовуючи їх для розв'язання нових пізнавальних і практичних завдань;

- сприяти формуванню в студентів комунікативних навичок;

- прищепити студентам уміння користуватися дослідницькими прийомами: збирання інформації, аналізу з різних точок зору, висування гіпотез, вміння робити висновки.

Можна виділити такі ознаки проектної методики: проблемність, самостійність, тимчасовість, етапність, креативність, пізнавальна спрямованість об'єкта, мобілізація зусиль і ресурсів, особиста і / або суспільна значущість [2, с.33].

Таким чином, проектна методика – це спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми. Розробка завершується реальним практичним результатом. В основу даної методики покладено: ідею, проблему, яка складає суть поняття «проект» та її прагматичну спрямованість на результат, який можна отримати при вирішенні тієї чи іншої практично або теоретично значущої проблеми. Цей результат можна побачити, осмислити і застосувати в реальній практичній діяльності.

Рисунок 1. Основа проектної методики

Сутність проектної методики полягає в тому, що мета занять і способи її досягнення повинні визначатися самим студентом на основі його особистих інтересів, індивідуальних особливостей, мотивів, потреб і здібностей. Крім того, слід зазначити, що загальний принцип, на якому ґрунтується проектне навчання, полягає у встановленні тісного зв'язку навчального матеріалу з життєвим досвідом студентів[3, с.665].

Окрім того, використання даного методу дозволяє реалізувати особистісно-орієнтований підхід, а робота в групі збільшує мотивацію. Проектне навчання дозволяє розвивати критичне мислення, вміння працювати з інформацією:

- аналізувати (виділяти головну думку, основні ідеї повідомлення, зіставляти отриману інформацію з раніше відомою або додатково знайденою, робити відповідні висновки для вирішення поставленої проблеми);
- структурувати й інтерпретувати;
- узагальнювати інформацію, отриману з різних джерел;

- оцінювати інформацію і робити відповідні аргументовані висновки для вирішення або розгляду обговорюваної проблеми.

Таким чином, проект – це можливість висловити свої власні ідеї в зручній, творчо продуманій формі. Багато що в проектах йде від творчого переосмислення реального життя. Опановуючи культурою виконання проектних завдань, студенти вчатья творчо мислити, самостійно планувати свої дії, прогнозуючи можливі варіанти вирішення поставлених перед ним завдань, реалізовувати засвоєні ними способи роботи.

Важливим моментом проектного навчання є рефлексія. Рефлексія студентів, рефлексія викладача – викладачі обмінюються своїми ідеями, знайомляться з різними уявленнями досліджень інших груп, аналізують власні успіхи і недоліки, повідомляють про придбані в ході роботи над проектом нові уміння і якості, необхідні людині в її професійній діяльності.

Загалом, проектна діяльність дозволяє студенту проявити свої здібності, навчитися висловлювати та відстоювати власну думку, аргументувати свої висновки тощо. У проектній діяльності отримують розвиток і психологічні якості особистості студента. Зростає самооцінка, впевненість в собі, посилюється мотивація на досягнення успіху, розвивається увага, пам'ять, освоюються різні форми міжособистісної комунікації. Проектне навчання дозволяє забезпечити формування професійних компетентностей на рівні професійного практичного застосування.

Список використаних джерел

1. Зеленцова Т. В. Метод проектов как активная технология в преподавании психологи. *Личность, семья и общество: вопросы педагогики и психологии: сб. ст. по матер. XII междунар. науч.-практ. конф.* Часть II. Новосибирск: СибАК, 2012. С. 67-72.

2. Emery L. R., Morgan S. L. The application of project-based learning in bioinformatics training. *PLoS Computational Biology*. 2017, August 17. №13 (8). P. 32-36.

3. Knoll M. Project method. *Encyclopedia of Educational Theory and Philosophy* / ed. D. C. Phillips. Thousand Oaks, CA.

2014. Vol. 2. P. 665–669.